

JURIDISKĀ PALĪDZĪBA PĀRROBEŽU CIVILTIESISKOS STRĪDOS

Pārrobežu strīds ir tāds juridiska rakstura strīds, kurā juridiskās palīdzības pieprasītāja pastāvīgā dzīvesvieta nav tiesas sēdes norises vai tiesas nolēmuma izpildīšanas valstī:

- pārrobežu strīds norisinās Latvijā;
- pārrobežu strīds norisinās ārpus Latvijas.

Valsts nodrošina juridisko palīdzību pārrobežu civiltiesiskos strīdos ārpus tiesas un tiesā, līdz tiesas nolēmums vai publiskais akts ir izpildīts.

Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanai pārrobežu strīdos, aizpildāma speciāla iesnieguma veidlapa.

Informāciju par juridisko palīdzību pārrobežu strīdos var saņemt JPA, kā arī Eiropas e-tiesiskuma portāla mājas lapā - https://e-justice.europa.eu/content_legal_aid_forms-157-lv.do. Juridisko palīdzību pārrobežu uzturlīdzekļu piedziņas lietās nodrošina Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija, www.ufg.gov.lv.

JURIDISKĀ PALĪDZĪBA CITĀS ADMINISTRATĪVĀJĀS LIETĀS

- Ar lūgumu nodrošināt juridisko palīdzību persona vēršas administratīvajā tiesā, kura, ievērojot administratīvās lietas sarežģītību un personas mantisko stāvokli, pieņem lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu.
Pamatojoties uz tiesas lēmumu, JPA juridiskās palīdzības sniegšanai norīko juridiskās palīdzības sniedzēju un par to attiecīgi paziņo personai;
- patvēruma un izraidišanas procedūrās juridisko palīdzību piešķir saskaņā ar Patvēruma likuma un Imigrācijas likuma nosacījumiem.

JURIDISKĀ PALĪDZĪBA KRIMINĀLPROCESĀ**:

- Ar lūgumu nodrošināt juridisko palīdzību persona vēršas pie kriminālprocesa virzītāja (izmeklētājs, prokurors vai tiesnīce).
- Lēmumu par advokāta nozīmēšanu juridiskās palīdzības sniegšanai kriminālprocesā pieņem procesa virzītājs un par to paziņo personai, kas pieprasījusi juridisko palīdzību, un attiecīgās tiesas darbības teritorijas zvērinātu advokātu vecākajam vai neatliekamos gadījumos uzaicina advokātu no dežūru grafika.
- Zvērinātu advokātu vecākais nozīmē konkrētu advokātu, kurš personai sniedz juridisko palīdzību kriminālprocesā.

** Regulē Kriminālprocesa likums

SVARĪGI!

- Būtiski juridisko palīdzību pieprasīt savlaicīgi un informēt JPA par izmaiņām sniegtajās ziņās.
- Personai ir jāiesniedz JPA dokumenti par atbilstību juridiskās palīdzības saņemšanas kritērijiem visā juridiskās palīdzības sanemšanas laikā.
- Puse, kas lietā saņem juridisko palīdzību, ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos. Valsts nesedz ar lietas vešanu saistītos izdevumus, izņemot izdevumus par juridisko palīdzību un ar to saistītos izdevumus.
- Izdevumus par juridisko palīdzību tiesa, taisot nolēmumu, piedzen no zaudējušās puses, izņemot juridiskās palīdzības saņēmējus.
- JPA funkcijās neietilpst juridisku konsultāciju sniegšana par lietas būtību vai konkrētu strīdu risināšanu, to juridiskās palīdzības piešķiršanas gadījumā nodrošina juridiskās palīdzības sniedzējs.
- Juridiskās palīdzības saņēmējam ir pienākums sadarboties ar JPA un juridiskās palīdzības sniedzēju, tai skaitā savlaicīgi sniegt vispusīgu informāciju, kas saistīta ar risināmo strīdu, informēt par patstāvīgi veiktajām darbībām un grūtībām juridiskās palīdzības saņemšanā.
- Kārtība, kādā tiek iesniegts un izskatīts iesniegums un pieņemts lēmums par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, neattiecas uz aizstāvības un pārstāvības nodrošināšanu kriminālprocesā.
- Par personai sniegto juridisko palīdzību JPA juridiskās palīdzības sniedzējam veic apmaksu no šim mērķim piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem.

Kontaktinformācija:
JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS ADMINISTRĀCIJA
Pils laukums 4, Rīga, LV-1050
Bezmaksas tālrunis uzziņām: 80001801
jpa@jpa.gov.lv
www.jpa.gov.lv

Juridiskās palīdzības administrācija

**Valsts
nodrošinātā
juridiskā palīdzība**

Juridiskās palīdzības administrācija (JPA)
ir atbildīgā iestāde par
juridiskās palīdzības nodrošināšanu
Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā
noteiktajos gadījumos un kārtībā

**KAM IR TIESĪBAS SAŅEMT VALSTS NODROŠINĀTO
JURIDISKO PALĪDZĪBU (JURIDISKĀ PALĪDZĪBA),
VĒRŠOTIES JPA?**

Tiesības uz juridisko palīdzību ir personām, kuras:

- **ir ieguvušas maznodrošinātas vai trūcīgas personas statusu** - attiecīgu izziņu izsniedz pašvaldības sociālais dienests;
- **pēkšni ir nonākušas tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas tām liez nodrošināt savu tiesību aizsardzību** (stihisku nelaimju, nepārvaramas varas vai citu no personas neatkarīgu apstākļu dēļ) - informāciju un pierādījumus par to var iesniegt tikai pati persona;
- **atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā** – informāciju sniedz attiecīga valsts vai pašvaldības iestāde pēc personas vai **JPA** pieprasījuma.

KĀDĀS LIETĀS JPA PIEŠĶIR JURIDISKO PALĪDZĪBU?

- civiltiesiska rakstura strīdos – ārpustiesas juridiskā palīdzība (izņemot Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6.pantā paredzētos gadījumus);
- civilietās – juridiskā palīdzība tiesā (izņemot Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6.pantā paredzētos gadījumus);
- administratīvās lietās bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanas ietvaros.

Juridisko palīdzību minētajās lietu kategorijās var pieprasīt līdz galīgā tiesas nolēmuma spēkā stāšanās brīdim.

**KĀDU JURIDISKO PALĪDZĪBU
IR IESPĒJAMS SAŅEMT?**

- juridiskās konsultācijas;
- procesuālo dokumentu sastādīšanu;
- pārstāvību tiesā.

**KAS NEPIECIEŠAMS JURIDISKĀS
PALĪDZĪBAS SAŅEMŠANAI CIVILLIETĀS
UN ADMINISTRATĪVĀJĀS LIETĀS
BĀRIŅTIESAS LĒMUMA PĀRSŪDZĒŠANAI?**

Persona iesniedz **JPA** aizpildītu juridiskās palīdzības pieprasījumu (iesnieguma veidlapu), kam pievieno dokumentu kopijas, kas apliecinā iesniegumā minētās ziņas:

- izziņu par atbilstību maznodrošinātās vai trūcīgas personas statusam (vai citu dokumentu, kas apliecinā tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību);
- dokumentus par civiltiesiska strīda būtību, bāriņtiesas pieņemto lēmumu, virzību (piemēram, līgums, tiesas pavēste, bāriņtiesas lēmums u.c.)

Aizpildītu iesnieguma veidlapu ar pievienotajiem dokumentiem persona iesniedz **JPA** personīgi, nosūta **JPA** pa pastu vai nosūta uz e-pastu jpa@jpa.gov.lv, izmantojot drošu elektronisko parakstu ar laika zīmogu.

**KUR VAR SAŅEMT IESNIEGUMA VEIDLAPU
UN INFORMĀCIJU PAR TĀS AIZPILDĪŠANU?**

- portālā - www.latvija.lv;
- **JPA** mājas lapā - www.jpa.gov.lv sadaļā „Pakalpojumi”;
- **JPA** Pils laukumā 4, Rīgā, vai pašvaldībā, kuras administratīvajā teritorijā ir personas deklarētā dzīvesvieta vai kur tā tiesiski uzturas;
- pa bezmaksas informatīvo tālruni 80001801.

IESNIEGUMA IZSKATĪŠANA

JPA izskata iesniegumu un pieņem lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt 21 dienas laikā, bet lietās, kas skar bērnu tiesības, 14 dienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas.

Papildu informācijas pieprasīšana aptur termiņu lēmuma pieņemšanai līdz brīdim, kad saņemta nepieciešamā informācija vai beidzies termiņš tās iesniegšanai.

Pienemot lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu, **JPA** juridiskās palīdzības sniegšanai norīko juridiskās palīdzības sniedzēju, kas ir noslēdzis juridiskās palīdzības līgumu ar **JPA**.

LĒMUMA PAZĪNOŠANA

Lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt paziņo iesniedzējam rakstveidā, nosūtot pa pastu vai elektroniski uz personas iesniegumā norādīto adresi vai izsniedzot personīgi **JPA**.

**JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS
SAŅEMŠANAS KĀRTĪBA, VĒRŠOTIES JPA***

Persona

Civiltiesiska
rakstura
strīds/
bāriņtiesas
lēmuma
pārsūdzēšana

- Maznodrošinātas vai trūcīgas personas statuss;
- vai pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā;
- vai pēkšņa no personas neatkarīga situācija un materiālais stāvoklis, kas liez nodrošināt savu tiesību aizsardzību.

Pieprasījuma iesniegšana

- Aizpildīta juridiskās palīdzības pieprasījuma veidlapa;
- pievienota pašvaldības izziņas kopija par atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātās personas statusam (vai citu dokumentu, kas apliecinā tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību);
- pievienotas dokumentu kopijas, kas raksturo strīda būtību.

Lēmuma pieņemšana

JPA izvērtē iesniegumu un pieņem lēmumu 21 dienas laikā vai 14 dienu laikā (bērnu tiesību jautājumos).

Lēmuma paziņošana

Lēmumā par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu ir norādīts juridiskās palīdzības sniedzējs, juridiskās palīdzības saņemšanas vieta un laiks.

Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšana

JPA lēmumu var apstrīdēt Tieslietu ministrijā, Tieslietu ministrijas lēmumu var pārsūdzēt administratīvajā tiesā.

*Shēmai ir informatīvs raksturs